

Hoppál Mihály *tudományos tanácsadó, professor emeritus,
Etnológiai Témacsoport*

Intézeti szoba száma: B.8.42.

Hivatali telefon: +36-1-224-6700/4452

Mobil telefon: +36-30-9644-789

e-mail: hoppal.mihaly@btk.mta.hu

Nyelvtudás: angol, orosz

Tudományos fokozat: Bölcsészettudományi doktorátus - 1972
Irodalomtudomány (néprajz) kandidátusa - 1990
A MTA doktora - 2006

Kutatási területek, kulcsszavak: samanizmus hagyományos és modern formái, etnoszemiotika, mitológiakutatás, népi gyógyászat

Születési hely, idő: Kassa, 1942.10.31.

Letölthető dokumentumok: [Hoppál Mihály összesített bibliográfiája 1962-2015](#)

Egyetemi tanulmányok, végzettség

Debreceni Egyetem (Kossuth Lajos Tudományegyetem) Bölcsészettudományi Kar, néprajz, muzeológia és magyar nyelv és irodalom szak, 1961-1966

Díjak, kitüntetések, ösztöndíjak

Jankó János díj - 1972
Helsinki Egyetem emlékérme - 1983
Simonyi ösztöndíj - 2003
Pitrè díj - 2003

Munkahelyek

MTA Néprajzi Kutatóintézet

- 1967-1971 - tudományos kutató
- 1972-1975 - tudományos titkár
- 1976 - tudományos főmunkatárs
- 2000-2003 osztályvezető
- 2003-2009 igazgató
- 2009- tudományos tanácsadó

Európai Folklór Intézet,

- 1998 - 2010 igazgató

Munkásság

Terepmunka

- 1967-69** Egy falu kommunikációs rendszere (Visonta, Magyarország - 6 hónap)
1975-76 Összehasonlító mitológia-kutatás (Kirgízia, Grúzia, Örményország - 6 hónap)
1979-82 Változások egy magyar faluban (Pusztafalu, Magyarország - 4 hónap)
1983-84 Az identitás megőrzése: összehasonlító kutatás egy magyar és egy amerikai közösségben (Magyarország és USA - 2x4 hónap)
1986 Samanizmus Szibériában (Burjatia, Szovjetunió - 3 hónap)
1989 Magyar etnikus hagyományok kutatása Ausztráliában (Canberra, Ausztrália - 4 hónap)
1990 Etnikus hagyományok kutatása egy amerikai magyar közösségben (South Bend, Indiana, USA - 3 hónap)
1991 Samanizmus (Dél-Korea és Kína, Mandzsúria - 2 hónap)
1992 Samanizmus Szibériában (Jakutia, Szovjetunió - 2 hét)
1993 Samanizmus a Nanajok között (Amur-terület, Oroszország - 2 hét)
1994 Koreai samanizmus (Dél-Korea - 4 hét)
1995 Samanizmus (Tuva, Oroszország - 4 hét)
1995 Samanizmus (Xinjiang és Mandzsúria, Kína - 4 hét)
1996 Samanizmus (Burjatia és Tuva, Oroszország - 6 hét)
1997 Samanizmus Japánban (Ainu, Hokkaido - 2 hét)
1997 Samanizmus (Burjatia, Oroszország - 2 hét)
1998 Hagyományőrzés (Dél-Korea - 2 hét)
1999 Samanizmus (Mongólia - 2 hét)
2000 Samanizmus (Mandzsúria, Kína - 4 hét)
2000 Samanizmus (Jakutia, Oroszország - 2 hét)
2001 Samanizmus (Belső-Mongólia - Mandzsúria, Kína - 3 hét)
2003 Samanizmus (Belső-Mongólia, Junnan, Kína)
2004 Samanizmus (Xinjiang, Kína)
2007 Shamanism (North East China – 4 Daur rituals) – 1 hónap
2008 Shamanism and Art (South Korea) – 1 hét

Konferenciaszervezés

- 1975** Hiedelem-rendszer és társadalmi tudat - Visegrád (Társszervező: Frank Tibor)
1978 Mítosz és történelem - Budapest 1980 Halottkultusz - Nagykőrös (Társszervező: Novák László)
1981 Sámánizmus Euráziában - Sárospatak 1982 Életmódmodellek és minták - Visegrád (Társszervező: Szecskő Tamás)
1983 Sámánizmus: nemzetközi szimpózium - Vancouver, Canada
1984 Értékrend és társadalmi változás - Budapest (Társszervező: Szecskő Tamás)
1985 Finnugor (világkép) és mitológia - Budapest (Társszervező: J. Pentikäinen, Helsinki)
1987 Európai Néprajzi Filmszeminárium - Budapest (Társszervező: C. Piault, CNRS, Paris)
1988 Sámánizmus: múlt és jelen - Zágráb, Jugoszlávia
1988 Hagyomány: rendszerelméleti megközelítés - Budapest (Társszervező: E. Markarjan)
1993 Sámánizmus és előadásmód - Budapest (az ISSR 2. konferenciája)
2000 A sámánhagyományok újrafelfedezése - Budapest (UNESCO konferencia a "Kultúrák közötti dialógus" program keretében)
2002 Konferencia az emberiség folklór mesterműveinek megmentéséről - Szekszárd (UNESCO konferencia)
2004 Equal Rights in Creativity. Culture 2000 – EU project. Co-organizer: E. Csonka-Takács. Budapest.
2007 Shamanhood Today (8th conference of ISSR) Budapest – Dobogókő, Hungary.

2010 Sustainable Tradition (Symposium on the European Intangible Cultural Heritage) Budapest, Hungary.

Oktatói tevékenység

1971 University of Budapest, Hungary
1977 University of Copenhagen, Denmark
1978 University of Tübingen; West Germany
1982 Rijks Universitet Leiden, Holland
1983 University of Helsinki, Finland
1984 Indiana University, Bloomington, USA
University of Göttingen, West Germany
1985 University of Warsaw, Poland
Sorbonne, Paris, France
University of Amsterdam, Holland
1986 University of Turku, Finland
University of Stockholm, Sweden
1987 University of Debrecen, Hungary
1988 University of Uppsala, Sweden
University of Helsinki, Finland
1989 University of California, La Jolla, USA
National University, Canberra, Australia
1990 Columbia University, New York, USA
1991 University of Bologna, Italy
Kings College, Cambridge, England
1992 University of Joensuu, Finland
University of Tromsø, Norway
1993 University of Paris, Nanterre, France
Georgetown University, Washington, D.C. USA
1994 Kyung Hee University, Seoul, Korea
1995 University of the Nationalities, Beijing, China
1996 University of Bologna, Italy
University of Helsinki, Finland
1997 University of Hokkaido, Sapporo, Japan
University of Tartu, Estonia
University of Tomsk, Russia
1998 Sogang University, Seoul, Korea
University of Joensuu, Finland
1999 University of Helsinki, Finland
2000 University of Tampere, Finland
University of Bologna, Italy
2001 University of Changchun, China
University of Bruxelles, Belgium
University of Barcelona, Spain
2002 University of Poznan, Poland
2003 University of Roma, Italy
University of Joensuu, Finnish
2003 University of Tartu, Estonia
2004 University of Ürümqi, Xinjiang, China
University of Joensuu, Finland
2005 University of Stockholm, Sweden
Universität Zürich, Museum für Völkerkunde
Maison de la Culture de Monde, Parizs, France
University of Ljubljana, Slovenia
2006 Hungarian Cultural Institute, Sofia, Bulgaria

University of Tartu, Estonia
Università di Bologna, Italia
2007 University of Edinburg, Scotland
University of Changchun, China
2008 University of Tallin, Estonia
2009 University College of London, England
2010 Hungarian Cultural Institute, Warsaw, Poland

Publikációk

[Hoppál Mihály publikációi a Magyar Tudományos Művek Tárában](#)

Sorozatszerkesztés

Bibliotheca Shamanistica az International Society for Shamanistic Research hivatalos könyvsorozata

Encyclopaedia of Uralic Mythologies Társszerkesztők: A.-L. Siikala és V.V. Napolskikh

Folyóirat-szerkesztés

- **FOLKLÓR ARCHÍVUM** Budapest: MTA Néprajzi Kutatócsoport - 1. (1973) - 18. (1989)
- **SZEMIOTIKAI TANULMÁNYOK** Budapest: Reprints sorozat - 1. (1972) - 76. (1982)
- **ELŐMUNKÁLATOK A MAGYARSÁG NÉPRAJZÁHOZ** Budapest: MTA Néprajzi Kutatócsoport - 1. (1977) - 10. (1982)
- **ETHNOLOGICA URALICA** (Társszerkesztő: Juha Pentikäinen) Budapest - Helsinki. Vol. 1. (1989) - Vol. 4. (1997)
- **SHAMAN** - Journal of the International Society for Shamanistic Research (Társszerkesztő: Molnár Ádám) Budapest - Szeged. Vol. 1. (1993) - Vol. 12. (2004)
- **BIBLIOTHECA SHAMANISTICA**. Editor: Vol. 1–15. 1995 – 2010. Budapest: Akadémiai Kiadó and International Society for Shamanistic Research.
- **ISTOR BOOKS**. Coordinator of Publications: Vol. 1–7. (1989–1997) Los Angeles: International Society for Trans-Oceanic Research – Budapest: Akadémiai Kiadó.
- **VALLÁSTUDOMÁNYI TANULMÁNYOK** (Studies on Religion) Editor: 1998 –
- **BIBLIOTHECA SHAMANISTICA** - szerkesztő Budapest: Akadémiai Kiadó és az International Society for Shamanistic Research. Vol. 1. (1993) - Vol 12. (2004)
- **HUNGARIAN HERITAGE** - főszerkesztő Budapest: European Folklore Institute. Vol. 1. (2000) - Vol. 3. (2002)
- **ÖRÖKSÉG** - sorozatszerkesztő Budapest: Európai Folklór Intézet
- **BIBLIOTHECA TRADITIONIS EUROPEAE** - sorozatszerkesztő Budapest: Akadémiai Kiadó - European Folklore Institute
- **ENCYCLOPEDIA OF URALIC MYTHOLOGIES** (Társszerkesztő: A.-L. Siikala - Vladimir Napolskikh)

Egyéb tudományos értékű közlemények

Film

- **Kölcsei betlehem.** 1967 - 16 mm (16') film. Néprajzi szakértő: Szacs vay Éva; Rendezte: Hoppál Mihály.

- **Sámánok nyomában.** 1975 - 16 mm (45') film. Szakanyag és forgatókönyv: Hoppál Mihály; Rendezte: Rácz Gábor.
- **Ráolvasás.** 1975 - 16 mm (27') fekete/fehér film. Néprajzi szakértő: Hoppál Mihály; Rendezte: Rácz Gábor.
- **Lakodalmok Kisterenyén.** 1974 - 16 mm (54') fekete/fehér film. Rendezte: Hoppál Mihály.
- **Pusztafalu.** (Egy magyar falu 1939-ben és 1979-ben) 1979. I-III. rész - 3x50' - 16 mm, fekete/fehér film. Néprajzi szakértő: Hoppál Mihály; Rendezte: Szakály István.
- **A sámán Euráziában.** 1985-88 - 35 mm (34') színes film. Írta és rendezte: Hoppál Mihály és Jankovics Marcell. Díjak: Miskolc (1989) és Pärnu (1990).
- **Búcsújárás Magyarországon.** 1986-89 - 16 mm (54') színes film. Rendezte: Hoppál Mihály és Tari János.
- **Amerikai magyarok.** 1990-91 - (5x35') video. I-V. rész - Egy emigráns közösség élete. Rendezte: Hoppál Mihály és B. Révész László.
- **Samanizmus: régen és ma.** 1994 - (I-II. rész) (35+45') video. Írta és rendezte: Hoppál Mihály; Montázs: Kovács Béla. Bemutató: 1994. október. 18. Margaret Mead Film Festival, New York.
- **Fejezetek a magyar néprajzi filmezés történetéből.** 1994 - (I-V. rész 5x30'.) - video. Néprajzi szakértő: Hoppál Mihály; Rendezők: Hoppál Mihály - B. Révész László.
- **Sámánok földjén.** (Yakutia, Sakha Köztársaság) 1994 - (54') video. Rendezte: Hoppál Mihály és Nádorfi Lajos.
- **The Pains of my people...** 1994 - (17') video. Egy nanaj sámánasszony portréja. Készítette: Hoppál Mihály és Juha Pentikäinen. HOPENTI Production.
- **Shamans are flying again.** (A sámánok újra szállnak) 1994 - (20') video. Juha Pentikäinen a szibériai terepmunkájáról. Rendezte: Hoppál Mihály. HOPENTI Production.
- **The Shamanic Painter.** (A sámánfestő) 1995 - (36') video. Soós Jóska - a magyar sámánfestő portréja. Rendezte: Hoppál Mihály.
- **Shamans of Four Nations** (Négy nemzet sámánjai). 1996 - (42') video. Vizuális jegyzetek - készítette: Hoppál Mihály.
- **Távoli utakon.** 1996-97 - (42') video. (A Kelet-kutató, Baráthosi Balogh Benedek emlékére) Rendezte: Hoppál Mihály.
- **Sámánok nyomában.** 7 - (45') video. (Néprajzi dokumentumfilm Diószegi Vilmos emlékére). Néprajzi szakértő és rendező: Hoppál Mihály.
- **Gyógyító dobok.** 1996-97 - (42') video. Néprajzi dokumentumfilm a tuvai samanizmusról. Néprajzi szakértő és rendező: Hoppál Mihály. SHAMAN Production.
- **Burját áldozati ünnep.** 1996-97 - (38') video. Néprajzi szakértő és rendező: Hoppál Mihály. HAMAN Production.
- **Memories of a Festival Nomad.** 2004- (29' video (Heimo lappalainen. 1944-1994. emlékére) Anthroproduction.
- **Beyond the Borders of the Mind.** 2004- (26') Trance in a Shamanic Ritual. (Belső-Mongólia, Kína) Athroproduction.
- **Way to the Upper World** 2006 (29') video. (Xinjiang, Xhina) Produced by M. Hoppál and D. Somfai Kara.
- **Shamanhood in North East China** 2007 (38') Field notes by M. Hoppál.
- **Shamans without Borders** 2008 (40') A documentary by M. Hoppál and D. Somfai Kara.

Társadalmi tevékenység

Szervezeti tagságok, tisztségek

- **Magyar Néprajzi Film Bizottság** 1970-1975 főtitkár; 1988-1992 elnök
- **Népi Gyógyászat Kutató Bizottság** 1971-1975 főtitkár
- **MTA Uralisztikai Komplex Bizottság** 1976-1980

- **MTA Szemiotikai Munkabizottság** 1981-1990
- **MTA Őstörténeti Munkabizottság** 1985-1990
- **Commission on Visual Anthropology of the International Union of Anthropological and Ethnological Sciences (IUAES)** 1991–1994
- **Advisory Committee of the Journal of Anthropology and Archeology of Eurasia** 1995–
- **International Society for Shamanistic Research (ISSR)** 1988-1990 főtitkár; 1991-1993 társelnök; 1993- elnök
- **Magyar Vallástudományi Társaság** 1997- elnök
- **Encyclopaedia of Uralic Mythologies** - Nemzetközi Kutatási Együtműködés 1993-2002 alapító és főszerkesztő A.-L. Siikalával és V.V. Napolskihval
- **UNESCO Commission for Safeguarding Folklore and for Living Human Treasures,** 1998–1999
- **Magyar UNESCO Bizottság Kulturális Albizottság** 2002 - 2010 elnök
- **International Society for Hungarian Studies,** 2006– alelnök